

F. t. l. om distriktsjordemødre.

distriktsjordemødre i dag underbeskæftiget, hvilket for det første betyder, at distriktsjordemoderordningen bliver uforholdsmæssig dyr for det offentlige, for det andet, at mange jordemødre ikke har tilstrækkelig adgang til at holde deres færdighed vedlige, og for det tredje, at et alt for stort antal distriktsjordemødre har for små indtægter ved praksis til, at disse indtægter i forbindelse med lønnen fra det offentlige kan give dem et rimeligt udkomme.

Udvalget har derfor ment, at en forbedring af den nuværende distriktsjordemoderordning først og fremmest bør ske ved en omlægning af distriktsinddelingen, således at jordemoderen normalt bliver beskæftiget i det anførte omfang i et distrikt med en afstand på indtil 10—12 km regnet fra jordemoderens bopæl. Allerede gennemførelsen af en sådan rationel distriktsinddeling vil løse en stor del af de økonomiske problemer for distriktsjordemødrene.

Distriktsjordemoderen bør efter udvalgets opfattelse betragtes som en af det offentlige ansat tjenestemand, der blot oppebærer en del af sin løn i form af „frie indtægter“, det vil navnlig sige sygekassehonorarer for fødselshjælp og honorarer for helbredsundersøgelser af svangre. Udvalget har derfor fundet det naturligt at sammenligne en efter det ovenfor anførte fuldt beskæftiget distriktsjordemoderens økonomiske forhold med de økonomiske forhold for beslægtede grupper af offentligt ansatte personer inden for sundhedsvæsenet. Ved foretagelsen af denne sammenligning er man standset ved de offentligt ansatte sygeplejersker som den gruppe medicinalpersoner, hvis uddannelse og arbejde minder mest om jordemoderens. Det er dog inden for denne gruppe alene de kommunalt ansatte spædbørnssundhedsplejersker, hvis uddannelse og selvstændige distriktsarbejde efter udvalgets opfattelse med rimelighed kan sidestilles med jordemoderens særprægede virksomhed. Man har herefter undersøgt, hvilken løn og pension det vil være rimeligt at tillægge en distriktsjordemoder med en praksis på 100 fødsler årlig, for at hun økonomisk kan blive stillet på lignende måde som en spædbørnssundhedsplejerske. Ved sammenligningen med sundhedsplejerskens økonomiske stilling har man taget hensyn til, at jordemoderen har særlige driftsudgifter, som sundhedsplejersken ikke har, eller som jordemoderen ikke — som sundhedsplejersken — får særlig dækning for. Herved er man nået til det resultat, at distriktsjordemoderen i dag både i lønmæssig og navnlig i pensionsmæssig henseende er ringere stillet end sundhedsplejer-

sken, hvorfor man har fremsat forslag om en ændring af distriktsjordemødrenes løn og pension, således at disse ydelser samtidig i så høj grad som muligt beregnes efter tilsvarende regler som for andre tjenestemænds vedkommende.

Udvalgets forslag går ud på, at distriktsjordemødrene aflønnes således, at de oppebærer en fast procentdel af en efter almindelige regler fastsat, fuld tjenestemandsløn, der fingerses at svare til, hvad en distriktsjordemoder ville have haft krav på, hvis hun skulle have oppebåret hele sin indtægt i form af løn fra det offentlige. Det løningsbeløb, der vil komme til udbetaling, er beregnet således, at det i forbindelse med indtægterne ved en praksis på 100 fødsler årlig vil give distriktsjordemoderen en tilsvarende indtægtsmæssig stilling som en sundhedsplejerske, idet man har ment at kunne angive distriktsjordemoderens indtægtsniveau ved til den fulde sundhedsplejerskeløn at lægge dels et beløb svarende til sundhedsplejerskens beklædningsgodtgørelse dels et beløb, der delvis svarer til udgiften til en husassistent.

I de distrikter, hvor det — navnlig på grund af geografiske forhold — fortsat vil være nødvendigt at have „underbeskæftigede“ jordemødre, foreslås der som hidtil ydet et særligt tilskud til lønnen, således at der til jordemødre med ansættelse i sådanne distrikter udbetales en i loven fastsat højere procentdel af den fiktive løn, men tillige således at indtægterne for jordemødre i sådanne distrikter er noget ringere end for de „fuldt beskæftigede“ jordemødre.

De distriktsjordemødre, hvem der er tillagt bolig, skal efter forslaget betale boligbidrag efter tjenestemandsløvens regler om tjenesteboliger. Til andre distriktsjordemødre foreslås der ydet tilskud til boligudgifter.

Da distriktsjordemoderen ikke efter sin økonomiske stilling kan antages at have større selvpeningssevne end en spædbørnssundhedsplejerske, har udvalget — som en konsekvens af distriktsjordemoderens stilling som tjenestemand — foreslået hende tillagt fuld pension beregnet efter tjenestemandsløvsregler i forhold til den foreslåede fiktive tjenestemandsløn, hvorved pensionen i de allerfleste tilfælde vil komme til at svare til sundhedsplejerskens. Dog foreslås der for de nu ansatte distriktsjordemødre, der ved nyordningens ikrafttræden er fyldt 40 år, en mindre nedsættelse af pensionens grundbeløb. Til de før nyordningens ikrafttræden pensionerede distriktsjordemødre foreslås den hidtidige dyrtids-